

Förlängd koncession för befintliga 52 kV ledningar AL15 och AL22 i Ljusdals kommun, Gävleborgs län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Ansökan om nätkoncession för linje

2019-08-30

2019-102444-0001

Projektorganisation

Ellevio AB
115 77 Stockholm

Telefonväxel: 08-606 00 00
Org.nr: 556037-7326

Tillståndsfrågor: [REDACTED]

Samrådsredogörelse

Sweco Energy AB
100 26 Stockholm
www.sweco.se

Uppdragsledare: [REDACTED]

Handläggare: [REDACTED]

Granskare: [REDACTED]

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Samrådets genomförande	4
3	Yttranden och bemötanden	5
3.1	Länsstyrelsen och Ljusdals kommun	5
3.2	Övriga myndigheter och statliga verk	7
3.3	Organisationer	8
3.4	Företag	8
3.5	Fastighetsägare och allmänhet	8

Bilaga A – Samrådsbrev

Bilaga B – Samrådsunderlag

1 Inledning

Ellevio AB planerar att ansöka om förlängd tillstånd (nätkoncession för linje) i enlighet med 2 kap 14§ ellagen för två befintliga 52 kV luftledningarna. Ledningarna utgörs av ledning AL15 respektive ledning AL22 och sträcker sig mellan Ljusdal och Edeforsen respektive Edeforsen och Stene.

Syftet med föreliggande samrådsredogörelse är att sammanfatta samtliga yttranden från myndigheter, organisationer, företag, fastighetsägare och övriga berörda som inkommit under genomfört samråd. Ellevio bemöter de inkomna synpunkterna i denna samrådsredogörelse.

Samrådsredogörelsen utgör en bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) som i sin tur utgör en del av koncessionsansökan.

2 Samrådets genomförande

Samrådsbrev med inbjudan till skriftligt samråd skickades till markägare och rättighetsinnehavare den 4 mars 2019. Samrådsbrevet för utskick till fastighetsägare utgick från ett avstånd om 100 m från ledningarna. Vid sträckningspassager i öppen terräng där ledningen syns på längre håll har samrådsbrevet breddats betydligt utöver angivna 100 m. Myndigheter, verksamhetsutövare och företag inbjöds till samråd via epost den 4 mars 2019.

Samrådsbrevet omfattade kortfattad information om samrådets omfattning samt en karta över ledningarnas sträckningar, se Bilaga A. I samrådsbrevet angavs en länk till Ellevios hemsida www.ellevio.se/samrad där samrådsunderlag för projektet har funnits tillgängligt.

Samrådsbrevet omfattade även kontaktuppgifter till ansvarig konsult dit berörda kunnat vända sig till för att få samrådsunderlag utskrivet och utskickat till sig via post. Sista svarsdag sattes till 1 april 2019.

I samrådsunderlaget presenterades befintliga ledningars sträckningar samt bedömd påverkan på människor och miljö vid en förlängd koncession för de båda ledningarna, se Bilaga B. Ellevios bedömning är att verksamheten *inte* medför betydande miljöpåverkan.

Nedan återfinns en förteckning över detta undersökningssamråds berörda samrådsparter. De synpunkter som framkommit i samrådet, tillsammans med Ellevios avvägningar ligger sedan till grund för MKB:s innehåll.

Tabell 1. Samrådsparter i föreliggande samråd.

Myndigheter	Inkom med svar
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	2019-04-01
Ljusdals kommun	2019-04-01
Strålsäkerhetsmyndigheten	2019-03-16
Skogsstyrelsen	2019-03-29
Försvarsmakten HKV	2019-03-07
Trafikverket	2019-03-04
Företag/Organisationer	
Svenska kraftnät	2019-03-26
Ljusdals Elnät	-
Telia	2019-03-27
Övriga	
Fastighetsägare och närboende	
Rättighetsinnehavare	

3 Yttranden och bemötanden

3.1 Länsstyrelsen och Ljusdals kommun

3.1.1 Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Länsstyrelsen i Gävleborgs län har lämnat följande synpunkter:

Allmänt

Kommande miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla vad som anges i 6 kap 35–36 §§ miljöbalken i den utsträckning som behövs med hänsyn till åtgärdernas och objektets art och omfattning. Miljökonsekvensbeskrivningen ska innehålla en beskrivning av nuvarande förhållanden, hur projektet kommer att genomföras och dess effekter på miljön samt slutligen fastslå åtgärder för att mildra eller helt avlägsna de negativa konsekvenserna av projektet. Miljökonsekvensbeskrivningen ska alltså vara tydlig med konkreta åtgärdsförslag.

Vidare ska miljökonsekvensbeskrivningen redovisa vilka underhålls- och skötselåtgärder som blir aktuella och hur dessa kan komma att påverka miljön i allmänhet och utpekade natur- och kulturvärden i synnerhet. De skadeförebyggande åtgärderna bör redovisas på ett tydligt sätt i form av konkreta åtgärder, inte bara som möjliga metoder.

Planförhållanden

Av miljökonsekvensbeskrivningen ska framgå om ledningarna överensstämmer med kommunens översiktsplan, eventuella fördjupade/tematiska översiktsplaner och berörda detaljplaner.

Artskydd

I miljökonsekvensbeskrivningen bör det redogöras för hur det säkerställs att inga skyddade arter påverkas negativt av verksamheten.

Elektromagnetiska fält

Det finns ett bostadshus som är etablerat ca 20 meter ifrån ledningen. Enligt den teoretiska modellen ligger värdet över rekommenderade gränsvärden för bostadshuset. Med hänsyn till avstånden anser Länsstyrelsen att teoretiska modeller inte är lämpliga att använda vid gränsfall, utan detta bör utredas ute i fält.

Naturvärden

Miljökonsekvensbeskrivningen ska beskriva eventuell påverkan på naturvärden inom och i närheten av området. Alla naturvärden som kan komma att beröras har presenterats. Bland annat Natura 2000 område och naturreservat. Befintliga ledningar har en begränsad påverkan på naturmiljön jämfört med nya dragningar.

Påverkan består då mestadels av regelbundna underhållsröjningar av vegetationen samt kantröjningsavverkningar i sidoområdena. Då detta är en förlängning av ett tillstånd för ledningar som är befintliga så blir det ingen ytterligare påverkan på naturmiljön. Det är positivt ur naturmiljösynpunkt att ingen ny mark tas i anspråk.

Ellevios bemötande

Ellevio avser att följa Länsstyrelsens synpunkter vid utformningen av kommande MKB.

Ellevio bedömer att beräknat magnetfältsvärde vid bostadshuset ca. 24 m från kraftledningen är på en sådan nivå att de inte motiverar ytterligare försiktighetsåtgärder.

Som framgår av de, i samrådsunderlaget, bifogade magnetfältsberäkningar (Figur 6 och 7) härrör den huvudsakliga magnetfältspåverkan i området från parallellgående SvK- ledning KL2S4. Magnetfältspåverkan från enbart ledning AL22 vid detta hus är med god marginal under myndigheternas rekommendationer. Magnetfältet alstrat från Ellevios ledning är att betrakta som försumbart vid denna fastighet. Vidare försiktighetsåtgärder i hänseende till detta bedöms vara omotiverat och dessutom i ett praktiskt perspektiv sakna reell nytta då SvK:s betydligt större magnetfält kvarstår.

3.1.2 Ljusdal kommun

Ljusdals kommun upplyser om att transformatorstationen i Stene ligger inom en områdesbestämmelse Kristoffers, Stene 3:19 m fl. (nr: 933) där området utgör en sådan värdefull kulturmiljö som avses i 3 kap- 12 § PBL. Användning ska anpassas till bebyggelsens kulturvärden och på platsen ska traditionell markanvändning främjas. Befintlig kulturhistorisk värdefull bebyggelse och park ska bevaras.

Ljusdals kommun meddelar att det vore önskvärt om luftledningarna kunde övergå till markkabel inom områden som har en tätare bebyggelse. Hänsyn bör tas till landskapsbild och elektromagnetisk strålning, ledningen bör så långt som möjligt följa nuvarande sträckning och utformning på tänkta stolpar.

Kommunen informerar även om ett planuppdrag för en ny etablering av en omlastningsterminal som finns inom berört område. Utpekade områden kan komma att innefatta servicebyggnader av industrikaraktär, järnvägsspår samt uppställningsplats för gods/timmer.

Ellevios bemötande

Ellevio har tagit emot Ljusdals kommuns yttrande och vill betona att eftersom ärendet gäller förlängning av befintlig koncession kommer inga ändringar ske på ledningens utformning och sträckning. Kulturvärden och markanvändning kommer därmed inte påverkas av en förlängd koncession jämfört med nuvarande förhållanden.

Gällande kommunens önskan om övergång till markkabel i områden som har tätare bebyggelse så har Ellevio som utgångspunkt att bibehålla befintliga regionnätsledningar (30 kV – 170 kV) som luftledning, då det är en mycket driftsäker och kostnadseffektiv utformning för regionnätet. Ledningarna passerar huvudsakligen områden med spridd bebyggelse och har även funnits i landskapet under närmare 60 år. Resultatet från magnetfältsberäkningen visar att magnetfältet som avges från ledning AL22 är ytterst begränsat. Inga bostäder längs ledningssträcken riskerar att få förhöjda magnetfältsvärden som resultat av Ellevios befintliga ledningar.

Ellevio tackar för informationen om pågående planförslag. Av det material som Ljusdals kommun bifogat är det inte möjligt att i detalj avgöra om eller hur mycket förslaget påverkar ledning AL15. Enligt bifogad översiktsbild uppfattas planområdet överlappa alternativt tangera ledning AL15 där den utgår som markkabel vid station Kläppa innan den går upp i kabelstolpen vid golfbanan. Ellevio har servitut för AL15, Ellevio förutsätter att hänsyn tas till denna ledning i Ljusdal kommuns fortsatta planarbete och att Ellevio hålls vidare informerad i denna process. Det är inte lämpligt att verksamhet i form av omlastning och tung transport sker över dessa ledningar av tekniska samt åtkomstmässiga skäl. I hänsyn till AL15 ser Ellevio att planområdet i fråga inte överlappar ledning AL15.

3.2 Övriga myndigheter och statliga verk

3.2.1 Trafikverket

Trafikverket meddelar i sitt yttrande att om inte tillstånd eller medgivande för ledningskorsning av statlig befintlig infrastruktur finns ska detta ansökas.

Ellevios bemötande

Ellevio har tagit del av Trafikverkets yttrande. Eftersom ledningarna är befintliga och ej i behov av ombyggnationer bedömer Ellevio att inga nya tillstånd behöver sökas. Om det vid eventuella framtida underhållsåtgärder blir aktuellt att korsas statlig infrastruktur kommer Ellevio att samråda med Trafikverket och söka eventuella erforderliga tillstånd i god tid innan påbörjat arbete.

3.2.2 Försvarsmakten

Försvarsmakten har ingen erinran i ärendet.

3.2.3 Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har ingen erinran i ärendet.

3.2.4 Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har ingen erinran i ärendet.

3.2.5 Strålsäkerhetsmyndigheten

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) anser att magnetfältsnivåer bör redovisas för bostäder och andra platser där barn vistas varaktigt och förhöjda fält kan förväntas på grund av exempelvis

kraftledningar. För en fristående 52 kV- luftledning bör magnetfältsnivån redovisas på upp till ca 25 meters avstånd från ledningen vid boendemiljöer och motsv. Det är sedan miljöbalken som ska beaktas då bedömning görs om olika alternativ och eventuellt behov av exponeringsbegränsande åtgärder. Folkhälsomyndigheten är tillsynsvägledande när det gäller miljöbalken eftersom det i det här fallet avser miljöfarlig verksamhet som inte omfattas av tillståndsplikt enligt strålskyddslagen.

Ellevios bemötande

Ellevio har presenterat magnetfältsberäkningar utifrån det avstånd som SSM önskat.

3.3 Organisationer

3.3.1 Ljusdals Golfklubb

Ljusdals Golfklubb anser att ledningen skall grävas ner eller att stolpe ska höjas så ledning ej blir i spel för golfspelet.

Ellevios bemötande

Ellevio har tagit emot Ljusdals Golfklubbs yttrande. Ellevios utgångspunkt är att bibehålla befintliga regionnätledningarna (30 kV – 170 kV) som luftledning, då det är en mycket driftsäker och kostnadseffektiv utformning för regionnätet. Då aktuellt ärende gäller förlängning av befintlig koncession planeras inga förändringar att ske på ledningarnas utformning. Ellevio vill dock informera om att parallellt med detta ärende ansöks för närvarande om återkallelse av koncession samt rasing av parallellgående ledning (AL14) över er golfbana. Varvid ett antal stolpar samt tre av nu totalt sex faslinor kommer att försvinna.

3.4 Företag

3.4.1 Telia Sverige AB

Telia Elskyddsärenden har inga synpunkter på samrådet.

3.5 Fastighetsägare och allmänhet

3.5.1 Fastighetsägare till fastigheten Ljusdal

Berörd fastighetsägare påpekar att ledning AL22 passerar över fritidsfastighetens ängar. Fastighetsägaren meddelar sin bestämda åsikt att berörda befintliga kraftledningar borde grävas ned av två skäl. Det ena är att det borde bidra till att höja driftsäkerheten i nätet, utifrån väder, vind och dylika omständigheter. Det andra skälet är att dessa kraftledningar förfular hela Ljusnandalen, från Stenegården och vidare norrut.

Fastighetsägaren framför även att trenden i Örebro med omnejd, där fastighetsägaren är bosatt, är att kraftledningar grävs ned överallt. Fastighetsägaren meddelar att denne antar att Fortum (idag Ellevio) som säger sig satsa på att framtidssäkra nätet tänker likadant när det gäller Hälsingland.

Ellevios bemötande

Som angivet i samrådet avser Ellevio inte att göra förändringar på befintliga ledningar utan enbart förlänga befintlig koncession för luftledning i befintligt utförande.

Ellevios utgångspunkt är att anlägga/bibehålla regionnätledningarna (30 kV – 170 kV) som luftledning, då detta är en mycket driftsäker och kostnadseffektiv utformning för regionnätet.

Ett eventuellt fel på en markkabel tar längre tid att lokalisera och reparera än ett eventuellt fel på en luftledning. Regionnätet är mycket känsligt för långa avbrott i och med att det är många elkunder och samhällsfunktioner som berörs vid ett eventuellt driftavbrott, varför regionnätet i huvudsak bör vara utformat i luftledningskonstruktion. Vad gäller väder- och vindpåverkan påängterar Ellevio att dessa ledningar som samrådet avser är uppförda i så kallade trädsäkra skogsgator, med andra ord är dessa ledningar inte väderkänsliga.

Den trend om nedgrävning av ledningar som fastighetsägaren anger är delvis riktig, men är då snarare knuten till lokalnätledning (0,4 kV-20 kV), vilka inte har trädsäkra skogsgator.

Att landskapsbilden påverkas av luftledningar är oundvikligt, aktuella ledningar har i decennier utgjort en del av landskapet i området. Eftersom aktuella ledningar planeras att behållas i nuvarande sträckning och utformning i landskapet längs med Ljusnan kommer ingen ny påverkan på landskapsbilden uppstå.

3.5.2 Fastighetsägare till fastigheten Ljusdal [REDACTED]

Fastighetsägarna vill se att samtliga ledningar grävs ned om några förändringar skall ske. Fastighetsägarna säger ja till att tillstånd förlängs och utökas givet att samtliga ledningar inte är synliga.

Ellevios bemötande

Ellevio avser att bibehålla nuvarande utformning och sträckning på ledningarna. Ledningarnas påverkan på landskapsbilden är oundviklig, men som konstaterat ovan har dessa ledningar funnits i området i flera decennier. Då aktuellt ärende gäller förlängning av befintlig koncession, enligt rådande lagstiftning, planerar Ellevio inte för några förändringar av ledningarnas utformning.

3.5.3 Fastighetsägare till fastigheten Ljusdal [REDACTED]

Fastighetsägaren framför att de helst vill att ledningarna grävs ned.

Ellevios bemötande

Ellevio hänvisar till bemötandet under rubrik 3.5.2.

3.5.4 Fastighetsägare till fastigheten [REDACTED]

Fastighetsägarna har inget att erinra mot åtgärden. Arrendator är underrättade och dessutom egen markägare med egen fastighet inom området.

Ellevios bemötande

Ellevio tackar för yttrandet.

3.5.5. Fastighetsägare till fastigheten [REDACTED]

Fastighetsägaren återger sin bild av tidigare kontakter med Sweco i samband med en flytt av ställverksbyggnaden vid Edeforsen inkl. eventuell flytt av lokalnätledning till ställverket. Fastighetsägaren anses ha blivit lovad att en kraftledning som går över dennes fastighet skulle tas bort och ersättas av kabel i mark. Fastighetsägaren har planer på att bygga ett hus på en granntomt och som skulle hamna nära luftledningen.

Ellevios bemötande

Ellevio avser att besvara alla yttranden som inkommit i bästa förmåga, även de som kommit in efter att faktisk samrådstid har avslutats. Som svar till fastighetsägare vid fastigheten [REDACTED] och [REDACTED] vill Ellevio betona att denna förlängningsansökan enbart avser förnyelse av koncession för de två befintliga 52 kV regionnätledningarna AL22 och AL15. Frågor som avser denna lokalnätledning invid/på er fastighet eller stationsprojektet hanteras inte inom denna koncessionsansökan.

För samtliga ledningar innehar Ellevio ledningsrätt. Ledningsrätten beskriver den markupplåtelse som omfattar ledningarna i fråga. I ledningsrätten framgår rättigheter och skyldigheter å både ledningsägare och markägare. Vid upprättande av byggnad i en eller flera ledningars närhet, i synnerhet inom det område som upplåtits åt ledningen ska fastighetsägaren samråda med Nätägaren. Elsäkerhetsföreskrifterna (ELSÄK FS 2008-1) anger likväl minsta tillåtna avstånd mellan fasledare till byggnadsdel. Dessa avstånd varierar beroende på spänningsnivå samt om byggnad är inom eller utanför detaljplanelagt område. Föreskrifternas syfte är i dessa fall avsedda att minimera risk för sak- och personskada, varför vi ber er återkomma med era planer när/om så blir aktuellt för att säkerställa att ingen kommer till skada och att Ellevios verksamhet inte påverkas negativt.

Ellevio vill dock informera att separat från denna ansökan om förlängning av koncession ansöker Ellevio likväl om återkallelse av koncession för två andra regionnätledningar, AL13 och AL14. AL13 löper parallellt med AL22 som utgår från Edeforsen transformatorstation och sträcker sig vidare åt sydost. Med andra ord kommer en av de tre Ellevio-ägda luftledningarna som finns vid er fastighets relativa närhet att på sikt raseras.

*Samrådsyttrandet inkom ca 3 månader efter avslutat samråd.